

39462 - برخی از سنت‌های روزه

سوال

سنت‌های روزه چیست؟

پاسخ مفصل

روزه سنت‌های بسیاری دارد از جمله:

اول:

سنت است که اگر کسی به روزه‌دار ناسزا گفت یا با وی درگیر شد بدی او را با احسان و نیکی پاسخ دهد و بگوید: **«من روزه‌ام»**، چنانکه بخاری و مسلم از ابوهریره . رضی الله عنه . روایت کرده‌اند که پیامبر . صلی الله علیه وسلم فرمودند: **«روزه سپر است، پس [روزه‌دار] ناسزا نگوید و بددهنی نکند، و اگر کسی با او درگیر شد یا ناسزایش گفت دو بار بگوید: من روزه‌ام. قسم به آنکه جانم به دست اوست، بوی دهان روزه‌دار نزد الله خوش تر از بوی مشک است. غذا و آشامیدنی و شهوتش را برای من رها می‌کند. روزه برای من است و من پاداش آن را می‌دهم و هر نیکی [دیگر] به اندازه‌ی ده برابرش پاداش داده می‌شود»** بخاری (۱۸۹۴) و مسلم (۱۱۵۱).

دوم:

خوردن سحری برای روزه‌دار سنت است، زیرا چنانکه در صحیحین از انس بن مالک . رضی الله عنه . روایت شده، پیامبر . صلی الله علیه وسلم . فرموده است: **«سحری بخورید چرا که در سحری برکت است»** بخاری (۱۹۲۳) و مسلم (۱۰۹۵).

سوم:

دیر خوردن سحری سنت است. بخاری از انس از زید بن ثابت . رضی الله عنهم . روایت کرده که گفت: **«همراه با پیامبر . صلی الله علیه وسلم . سحری خوردیم، سپس ایشان برای نماز برخاست»** گفتم: میان اذان و سحری چقدر فاصله بود؟ گفت: **«به اندازه‌ی خواندن پنجاه آیه»** بخاری (۱۹۲۱).

چهارم:

زود خوردن افطار سنت است زیرا رسول الله - صلی الله علیه وسلم - می فرماید: **«مردم تا وقتی که در افطار شتاب ورزند بر خیر هستند»** بخاری (۱۹۵۷) و مسلم (۱۰۹۸). مراجعه نمایید به سوال (49716).

پنجم:

سنت است که با رطب افطار کند، اگر رطب نیافت با خرما و اگر نیافت با آب. انس - رضی الله عنه - می گوید: **«رسول الله - صلی الله علیه وسلم - پیش از آنکه نماز [مغرب] بخواند با چند دانه رطب افطار می کرد، و اگر نبود با چند دانه خرما، و اگر نبود چند جرعه آب می نوشید»** به روایت ابوداود (۲۳۵۶) و ترمذی (۶۹۶). آلبانی در إرواء الغلیل (۴/۴۵) آن را حسن دانسته است.

ششم:

سنت است هنگام افطار اذکاری را که در سنت وارد شده بگویند، از جمله **«بسم الله»** که بر اساس قول صحیح گفتن آن واجب است زیرا رسول الله - صلی الله علیه وسلم - به آن امر نموده. همچنین این دعا برای افطار روایت شده که: **«اللهم لك صمٹ و على رزقك أفطرت، اللهم تقبل مني إنك أنت السميع العليم»**، اما چنان که ابن قیم در زاد المعاد (۵۱/۲) گفته این روایت ضعیف است. همینطور دعای **«ذَهَبَ الظَّمَأُ، وَابْتَلَّتِ العُرُوقُ، وَتَبَّتِ الأَجْرُ إِن شَاءَ اللهُ»** (تشنگی رفت و رگها تر شد و ان شاءالله اجر آن ثبت گردید) ابوداود (۲۳۵۷) و بیهقی (۴/۲۳۹). علامه آلبانی در إرواء الغلیل (۴/۳۹) این روایت را حسن دانسته است.

احادیثی درباره‌ی فضیلت دعای روزه‌دار روایت شده از جمله:

۱- از انس - رضی الله عنه - روایت است که پیامبر - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: **«سه دعا رد نمی شود: دعای پدر، و دعای روزه‌دار، و دعای مسافر»** به روایت بیهقی (۳/۳۴۵) آلبانی در «السلسلة الصحيحة» (۱۷۹۷) آن را صحیح دانسته است.

۲- از ابوامامة به طور مرفوع روایت شده که **«الله در هر فطر کسانی را [از آتش جهنم] آزاد می کند»** احمد (۲۱۶۹۸) و آلبانی در صحیح الترغیب (۱/۴۹۱).

۳- از ابوسعید خدری - رضی الله عنه - روایت است که رسول الله - صلی الله علیه وسلم - فرمودند: **«الله تبارک و تعالی هر شب و روز - یعنی در رمضان - کسانی را [از آتش] آزاد می کند و هر مسلمانی در هر روز و شب [رمضان] دعایی مستجاب دارد»** به روایت بزار. آلبانی در صحیح الترغیب (۱/۴۹۱) آن را صحیح دانسته است.

همچنین مراجعه کنید به سوالات (37745, 37720, 13999, 14103).